

Ich príspevok k trvalému mieru a prosperite...

Konrad Adenauer

Simone Veil

Alcide De Gasperi

Winston Churchill

Robert Schuman

Jean Monnet

Motto:
Zjednotení v rozmanitosti

Európska hymna

Euro

Európska vlajka

Deň Európy, 9. máj

Български

čeština

dansk

Deutsch

eesti keel

Ελληνικά

English

español

français

Gaeilge

hrvatski

Italiano

latviešu valoda

lietuvių kalba

magyar

Malti

Nederlands

polski

português

Română

slovenčina

slovenščina

suomi

svenska

1989

Pád Berlínskeho múru – koniec komunizmu
Začiatky hospodárskej pomoci EÚ:
program Phare

1992

Kritériá na pristúpenie krajiny k EÚ:

- demokracia a právny štát
- fungujúce trhové hospodárstvo
- schopnosť implementovať právne predpisy EÚ

1998

Začiatok formálnych rokovaní o rozšírení

2002

Na samite v Kodani bolo odsúhlasené veľké rozšírenie o 10 nových krajín

2004

Desať nových členov EÚ: Cyprus, Česká republika, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovensko, Slovinsko

2007

Pristúpenie Bulharska a Rumunska k EÚ

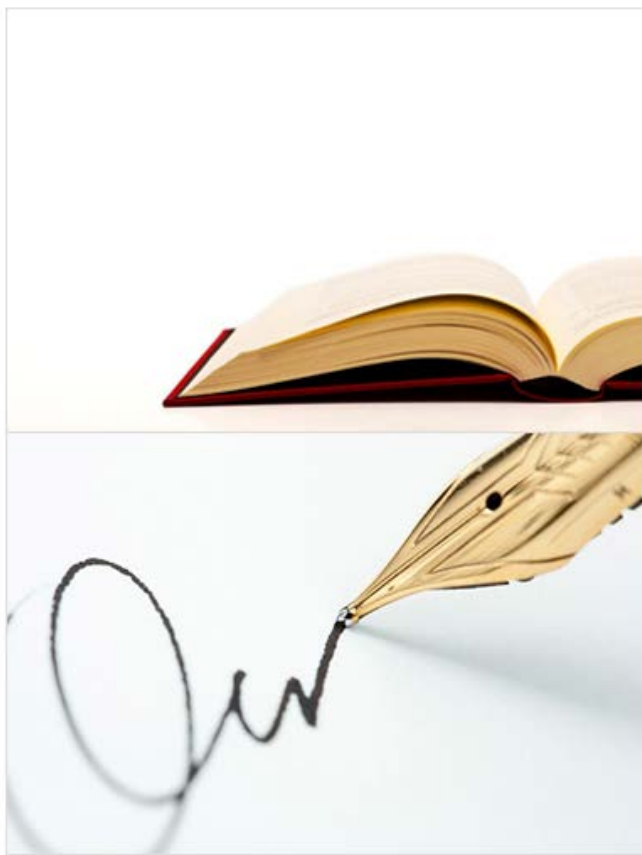
2013

Pristúpenie Chorvátska 1. júla

Krajina	Obyvateľstvo (v miliónoch) v roku 2018
Bosna a Hercegovina	3,5
Čierna Hora	0,6
Kosovo podľa rezolúcie OSN č. 1244	1,8
Severné Macedónsko	2,1
Albánsko	2,9
Srbsko	7,0
Turecko	79,8

- 1952 Európske spoločenstvo uhlia a ocele
- 1958 Rímske zmluvy:
 - Európske hospodárske spoločenstvo
 - Európske spoločenstvo pre atómovú energiu (EURATOM)
- 1987 Jednotný európsky akt: jednotný trh
- 1993 Zmluva o Európskej únii – Maastrichtská zmluva
- 1999 Amsterdamská zmluva
- 2003 Zmluva z Nice
- 2009 Lisabonská zmluva

Musia sa ňou riadiť všetky činnosti EÚ
54 článkov a 6 hláv:

Dôstojnosť

Slobody

Rovnosť

Solidarita

Práva občanov

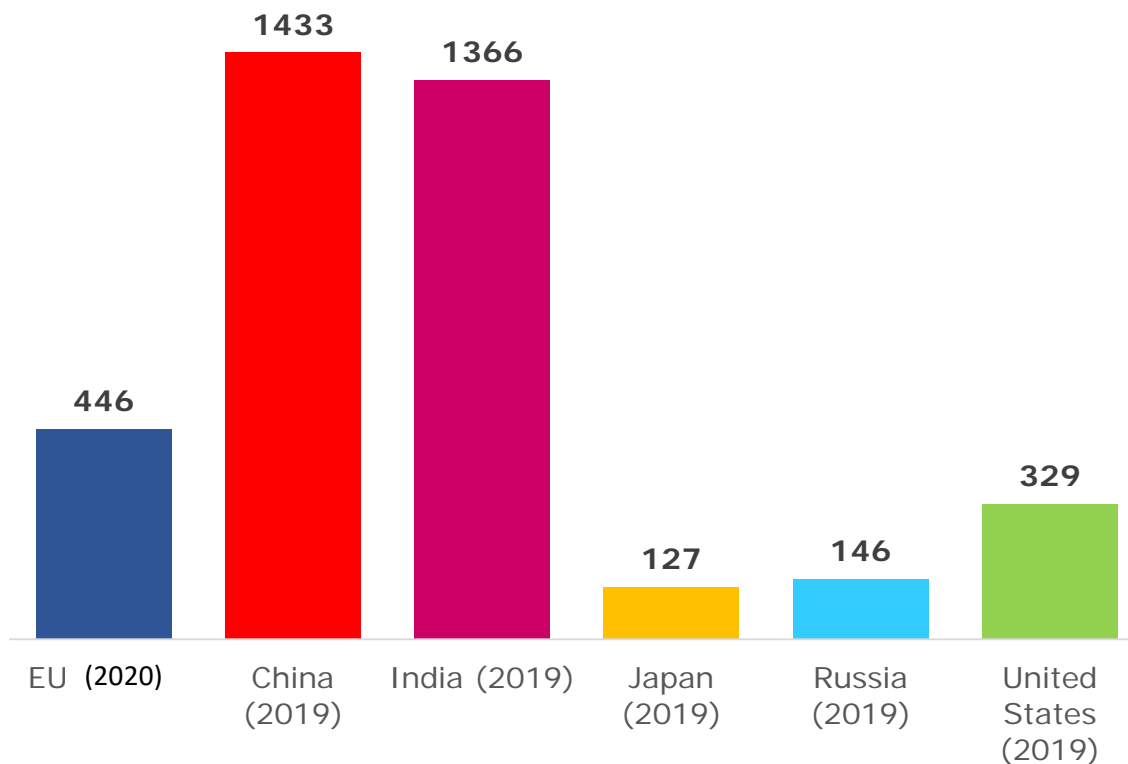

Spravodlivosť

Počet obyvateľov v miliónoch

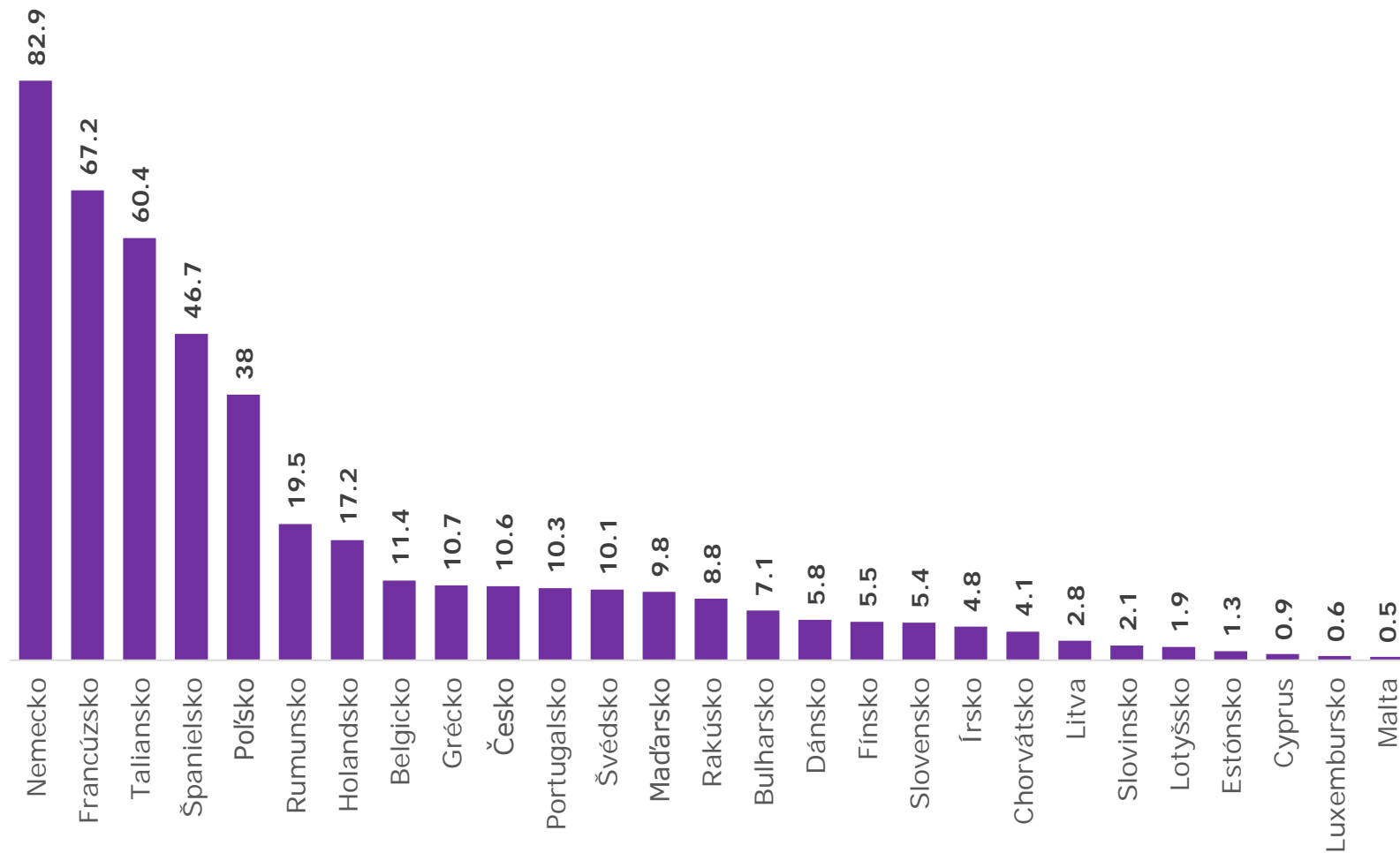

Koľko ľudí žije v EÚ?

Obyvateľstvo v miliónoch (2019)

Celkom 446 miliónov

2008: V Spojených štátoch sa začína celosvetová finančná kríza.
Koordinovaná reakcia európskych vedúcich predstaviteľov:

- **Záväzok týkajúci sa eura a finančnej stability**
- **Nové nástroje riadenia krízy a reformy pravidiel:**
 - Európsky mechanizmus pre stabilitu: fond určený na pomoc krajinám s mimoriadnymi hospodárskymi problémami
 - Nové právne predpisy na stabilizáciu bánk
 - Banková únia: dohľad nad bankami na úrovni EÚ a mechanizmus na likvidáciu bánk v ťažkostiach
- **Lepšie hospodárske riadenie:**
 - Európsky semester: každoročný postup koordinácie verejných rozpočtov
 - Pakt Euro Plus, „rozpočtová zmluva“: vzájomné záväzky týkajúce sa zdravých verejných financií

Európsky fond pre strategické investície

V Investičnom pláne pre Európu, ktorý bol prijatý v novembri 2014, sa využívajú verejné záruky na podporu súkromných investícií.

V rámci **Európskeho fondu pre strategické investície**, ktorý funguje na základe tohto plánu, sa už mobilizovali investície v hodnote 439 miliárd EUR (do októbra 2019), čím sa prekročili očakávania.

Z investícií mobilizovaných na základe plánu sa podporilo vytvorenie 1,1 milióna pracovných miest, pričom tento počet sa má do roku 2022 zvýšiť na 1,7 miliónov.

Viac ako milión malých a stredných podnikov má mať prospech z lepšieho prístupu k financiám. Plán pomohol zvýšiť hrubý domáci produkt EÚ o 0,6 %.

Reakcia EÚ na finančnú krízu

- **Súbor pravidiel:**

Nové právne predpisy s cieľom zabezpečiť, aby banky mali primeraný kapitál a lepšie riadenie rizika

- **Dohľad:**

Európska centrálna banka vykonáva dohľad nad približne 130 najvýznamnejšími bankami

Vnútroštátne orgány bankového dohľadu úzko spolupracujú

- **Riešenie:**

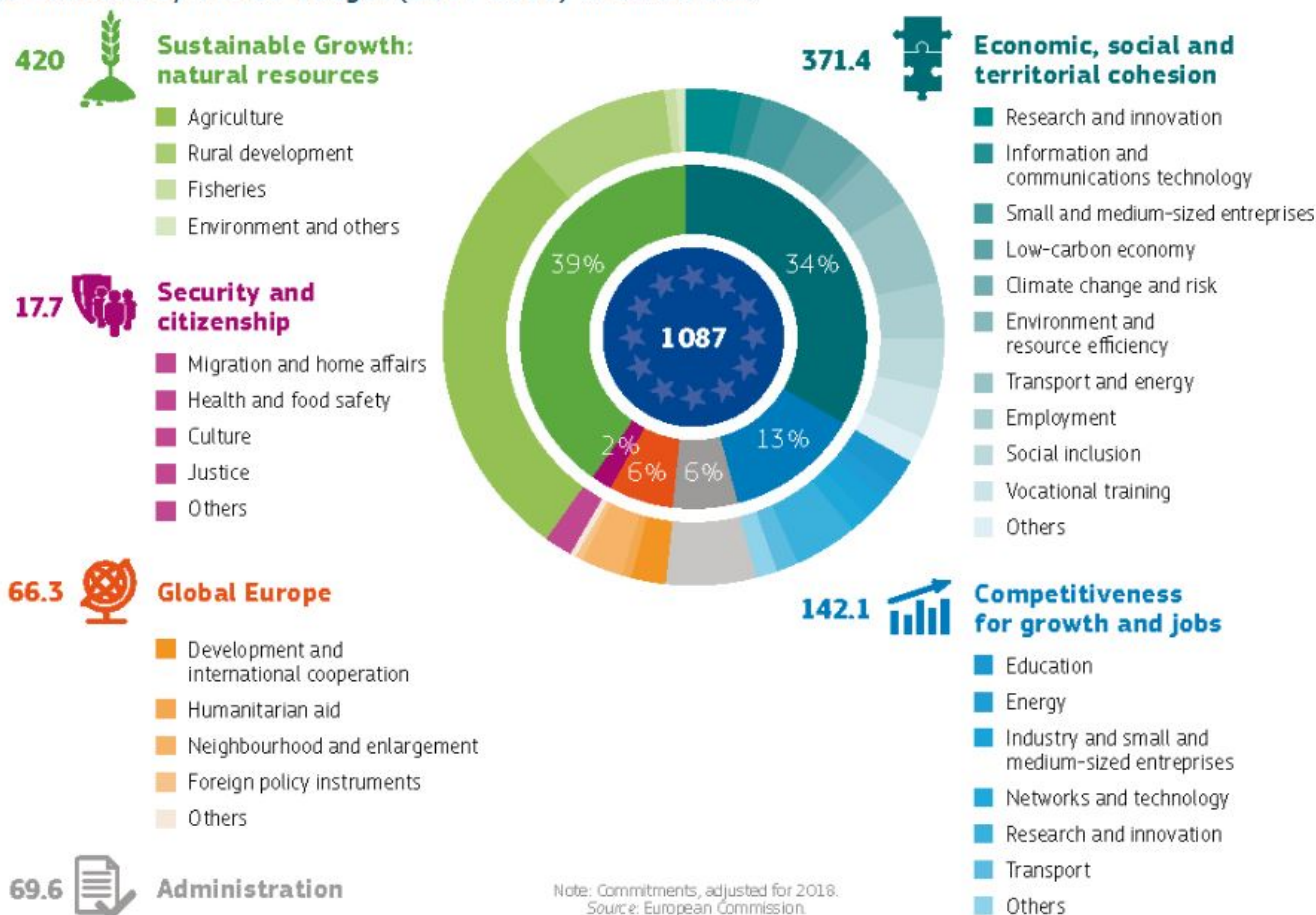
Jednotná rada pre riešenie krízových situácií s celoeurópskou pôsobnosťou môže rozhodovať o likvidácii zlyhávajúcich bánk

Záštitu tvorí fond, ktorý financujú samotné banky, čím sa zaručí, že nie sú zaťažované účty daňových poplatníkov.

Na aké účely používa EÚ svoje finančné prostriedky?

Areas financed by the EU budget (2014-2020) in billion EUR

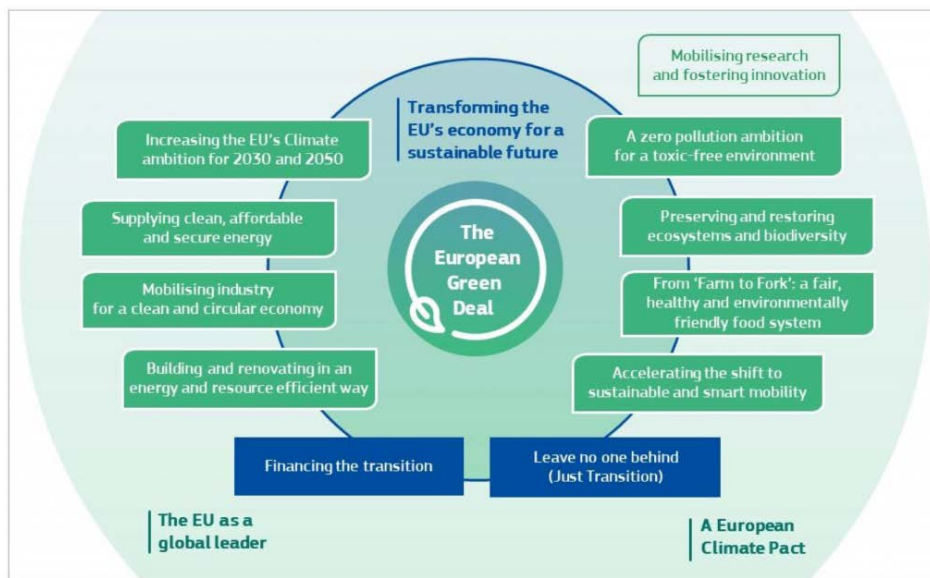

Ročný rozpočet EÚ v roku 2019 bol približne 165,8 miliardy EUR, čo je v absolútnom vyjadrení veľká suma, ale je to zhruba iba 1 % bohatstva, ktoré každý rok vytvoria hospodárstva členských štátov.

Zvýšenie ambícií EÚ v oblasti klímy na roky 2030 a 2050

Stať sa prvým klimaticky neutrálnym kontinentom na svete do roku 2050 je najväčšou výzvou a príležitosťou našich čias. V záujme dosiahnutia tejto méty Európska komisia predložila v decembri 2019 **európsku zelenú dohodu**.

Európska zelená dohoda je neoddeliteľnou súčasťou stratégie Komisie pri vykonávaní Agendy 2030 Organizácie Spojených národov a cieľov udržateľného rozvoja.

Komisia do marca 2020 navrhne prvý európsky právny predpis v oblasti klímy. Tým sa legislatívne zakotví cieľ klimateckej neutrality do roku 2050.

EÚ už začala modernizovať a transformovať hospodárstvo s cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu. Od roku 1990 do roku 2018 znížila emisie skleníkových plynov o 23 %, pričom ekonomika vzrástla o 61 %.

Komisia do leta 2020 zostaví plán, ako zodpovedným spôsobom sprísniť cieľ EÚ v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov do roku 2030 na minimálne 50 % a výhľadovo 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990, posúdi vplyv tohto plánu a predstaví ho.

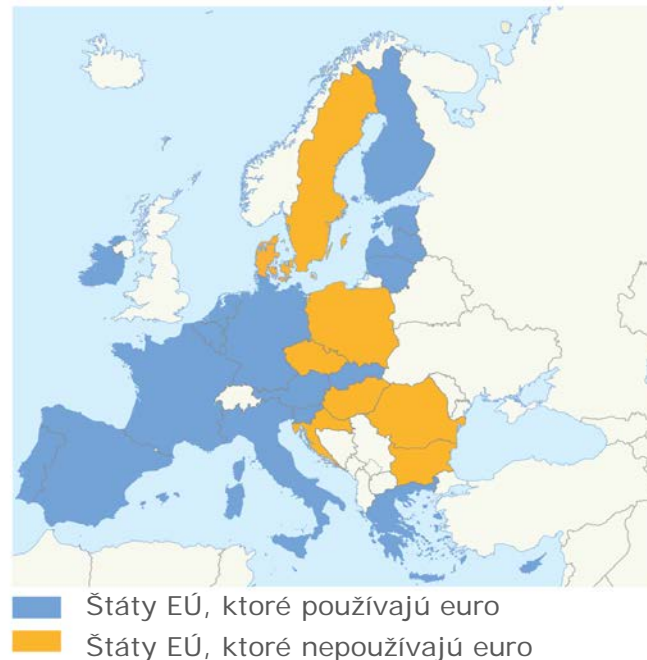

Prečo euro?

- Odstránenie fluktuálneho rizika a nákladov na devízové operácie
- Väčší výber a stabilné ceny pre spotrebiteľov
- Užšia hospodárska spolupráca medzi krajinami EÚ

Platiť ním môžete v celej eurozóne

- Mince: národný symbol na jednej strane, spoločný symbol na druhej
- Poznámky: bez národného motívu na jednej strane

Štyri slobody pohybu:

- tovaru
- služieb
- osôb
- kapitálu

Jednotný trh viedol k:

- významnému zníženiu cien mnohých výrobkov a služieb, napríklad leteniek a telefónnych hovorov
- viac možností pre spotrebiteľov
- miliónom nových pracovných miest
- viac príležitostí pre podniky

Od mája 2015 Európska komisia predložila väčšinu návrhov, ktoré ohlásila v rámci svojej stratégie digitálneho jednotného trhu. Ide napríklad o tieto návrhy:

- Roamingové poplatky prestali platiť v júni 2017, odvtedy môžu ľudia používať mobilné zariadenia po celej EÚ za rovnaké ceny ako doma.
- Nové prísne pravidlá EÚ v oblasti ochrany osobných údajov nadobudli účinnosť 25. mája 2018.
- Iniciatíva WiFi4EU podporuje inštaláciu bezplatných verejných hotspotov Wi-Fi v miestnych komunitách v celej EÚ.
- Nové nástroje pomáhajú chrániť ľudí a podniky pred kybernetickými útokmi.
- Od roku 2018 umožňujú nové pravidlá ľuďom využívať ich online predplatné na filmy a televíziu, elektronické knihy, videohry a hudobné služby pri cestovaní v rámci EÚ.
- V roku 2018 sa plánuje investovať 1 miliardu EUR do budovania európskej špičkovej superpočítačovej infraštruktúry.

Európa má najlepšie úrovne sociálnej ochrany na svete a je na vysokých priečkach v rebríčkoch kvality života a blahobytu.

Toto postavenie si zachováva vďaka viacerým iniciatívam:

- **Európska sociálna charta** zaručuje základné sociálne a hospodárske práva. Zaručuje širokú škálu ľudských práv súvisiacich so zamestnaním, bývaním, zdravím, vzdelávaním, sociálnou ochranou a zabezpečením, ktoré využívame každodenne.
- **Európsky sociálny fond** je hlavným európskym nástrojom na podporu zamestnanosti, pomoc ľuďom, aby získavali lepšie pracovné miesta, a zaistenie spravodlivejších pracovných príležitostí pre všetkých občanov Unie. Investície vo výške 10 miliárd EUR ročne zlepšujú vyhliadky na zamestnanie pre milióny Európanov, a to najmä tých, pre ktorých je ťažké nájsť si prácu.
- Hlavným cieľom **európskej stratégie zamestnanosti** je vytváranie väčšieho počtu lepších pracovných miest v celej EÚ.
- **Záruka pre mladých ľudí** je záväzok všetkých členských štátov zabezpečiť, aby všetci mladí ľudia mladší ako 25 rokov mali k dispozícii kvalitnú ponuku:
 - zamestnanosti
 - ďalšieho vzdelávania
 - učňovskej prípravy
 - stáže,

a to v lehote štyroch mesiacov po strate zamestnania alebo ukončení formálneho vzdelávania.

Schengen

- Na hraniciach medzi väčšinou krajín EÚ a Nórskom, Lichtenštajnskom, Švajčiarskom a Islandom sa nevykonávajú žiadne policajné ani colné kontroly
- Posilnené kontroly na vonkajších hraniciach EÚ
- Väčšia policajná spolupráca medzi jednotlivými krajinami EÚ
- Neobmedzený nákup a dovoz tovaru určeného na osobnú spotrebu pri cestovaní v rámci krajín EÚ

Erasmus+

Každý rok sa viac ako 400 000 mladých ľudí rozhodne študovať alebo venovať osobnému rozvoju v iných európskych krajinách s podporou programu EÚ **Erasmus+** pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport.

Navyše, z programu Erasmus+ sa podporuje **Európsky zbor solidarity** a **Európska dobrovoľnícka služba**.

- Charta základných práv EÚ
- Spoločný boj proti terorizmu
- Spolupráca medzi políciou a orgánmi činnými v trestnom konaní z rôznych krajín EÚ
- Koordinované politiky azylu a imigrácie
- Spolupráca v občianskych veciach

Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika

EÚ realizuje ambiciózny program rokovaní o obchode a vyvážení a pokrokovú obchodnú politiku zameranú na využívanie globalizácie.

Nové obchodné dohody s:

- Kanadou (2017)
- Japonskom (2018)
- a mnoho ďalších

Rozvojová a humanitárna pomoc

- Mechanizmus v oblasti civilnej ochrany: poskytovanie vládnej pomoci bezprostredne po katastrofe
- Nový systém zameraný na zvýšenie celkovej kapacity v oblasti reakcie na katastrofy s názvom rescEU.

Zahraničná a bezpečnostná politika EÚ sa zameriava na:

- podporu medzinárodného mieru a bezpečnosti,
- rozvojovú spoluprácu,
- ľudské práva a právny štát,
- reakciu na humanitárne krízy a prírodné pohromy.

Na medzinárodnej scéne EÚ využíva svoje diplomatické, politické, hospodárske, bezpečnostné a humanitárne nástroje na mierové riešenie konfliktov, predovšetkým v Líbyi, Sýrii a na Ukrajine.

V decembri 2017 zaviedlo 25 členských štátov stálu štruktúrovanú spoluprácu, ktorá predstavuje právne záväzný rámec pre užšiu spoluprácu v oblasti bezpečnosti a obrany.

V roku 2017 bol vytvorený Európsky obranný fond pre spoluprácu v oblasti výskumu a vývoja spoločných produktov a technológií obranného priemyslu. Do roku 2020 sa z fondu vynaloží 90 miliónov EUR na investície do výskumu a 500 miliónov EUR na investície do vývoja.

V apríli 2019 schválil Európsky parlament plány, na základe ktorých fond získa približne 13 miliárd EUR z budúceho dlhodobého rozpočtu EÚ (VFR) na roky 2021 až 2027, a budú sa z neho financovať spoločné výskumné projekty, najmä vo forme grantov.

Prostredníctvom pomoci a spolupráce Európska únia podporuje rozvojové krajiny a pomáha posilniť ich hospodársku a sociálnu stabilitu.

EÚ a jej členské štáty boli aj v roku 2018 hlavnými svetovými poskytovateľmi oficiálnej rozvojovej pomoci. Zvýšili svoje úsilie zamerané na pomoc rozvojovým krajinám.

Celková pomoc Európskej únie a jej členských štátov dosiahla v roku 2018 výšku viac ako 74,4 miliardy EUR.

V septembri 2018 bola vytvorená africko-európska aliancia pre udržateľné investície a pracovné miesta. Táto iniciatíva pomôže posunúť partnerstvo EÚ s Afrikou na vyššiu úroveň – zlepšiť tvorbu pracovných miest v Afrike tým, že podporí vzdelávanie a zručnosti, oživí obchod a zmobilizuje investície do strategických hospodárskych odvetví.

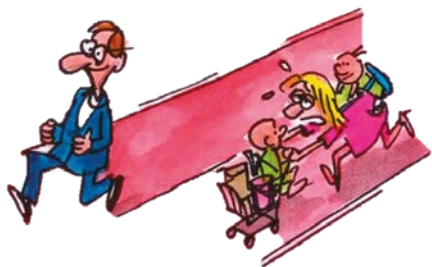

Rovnosť medzi ženami a mužmi je jednou zo základných hodnôt EÚ.

Cieľom EÚ je pomôcť ženám získať pracovné miesta, o ktoré majú záujem, dostávať rovnakú odmenu ako muži a dosiahnuť väčšiu rovnováhu medzi prácou a inými oblasťami života:

- **Zamestnanosť:** V roku 2017 sa podiel zamestnaných žien v EÚ zvýšil na 66,6 % (v porovnaní s 80 % podielom mužov).
- **Rovnaká odmena:** V EÚ ženy v priemere zarábajú o 16 % menej než muži. EÚ predstavila v novembri 2017 akčný plán Nový začiatok s cieľom odstrániť rozdiely v odmeňovaní žien a mužov.
- **Financovanie:** Investície do osobitných činností, ktoré majú ženám pomôcť zamestnať sa, ako sú napr. schémy na rekvalifikáciu a zlepšovanie zručností, pomoc ženám pri návrate do práce po prerušení kariéry, napríklad poskytovaním kvalitnej starostlivosti o deti a individuálneho poradenstva ženám a zlepšovaním informovanosti zamestnávateľov o výzvach, ktorým ženy čelia.
- **Hospodárstvo:** Rozdiel v zamestnanosti mužov a žien podľa odhadov stojí hospodárstvo EÚ 370 miliárd EUR ročne. Zlepšením rodovej rovnosti by sa do roku 2050 mohlo vytvoriť 10,5 milióna pracovných miest a hospodárstvo EÚ by si prilepšilo o sumu medzi 1,95 a 3,15 bilióna EUR.

Ďalšou hlavnou prioritou je zastaviť násilie proti ženám a dievčatám. **Kampaň EÚ NON.NO.NEIN** podnecuje mužov a ženy k tomu, aby sa postavili proti násiliu páchanému na ženách.

Znečistenie nepozná hranice – preto musíme konať spoločne

Vďaka opatreniam na úrovni EÚ máme:

- čistejšiu vodu na kúpanie
- nižšie zrážky kyslého dažďa
- bezolovnatý benzín
- jednoduchú a bezpečnú likvidáciu starých elektrospotrebičov
- prísne pravidlá zabezpečujúce bezpečnosť potravín od ich výroby až po spotrebu
- ekologickejšie a kvalitnejšie poľnohospodárstvo
- účinnejšie zdravotné varovania na cigaretách
- registráciu a kontrolu všetkých chemických látok (REACH)

Ako spotrebiteľ ste chránený základnými právnymi predpismi v celej EÚ dokonca aj vtedy, keď cestujete alebo nakupujete online

- Jasné označovanie
- Zdravotné a bezpečnostné normy
- Zákaz uplatňovania neférových praktík v zmluvách
- Práva cestujúcich, napríklad kompenzácia za dlhé meškanie
- Pomoc pri riešení problémov

Európsky Parlament

– hlas ľudu

David Sassoli, predseda Európskeho parlamentu

Európska rada a Rada

– zástupca členských štátov

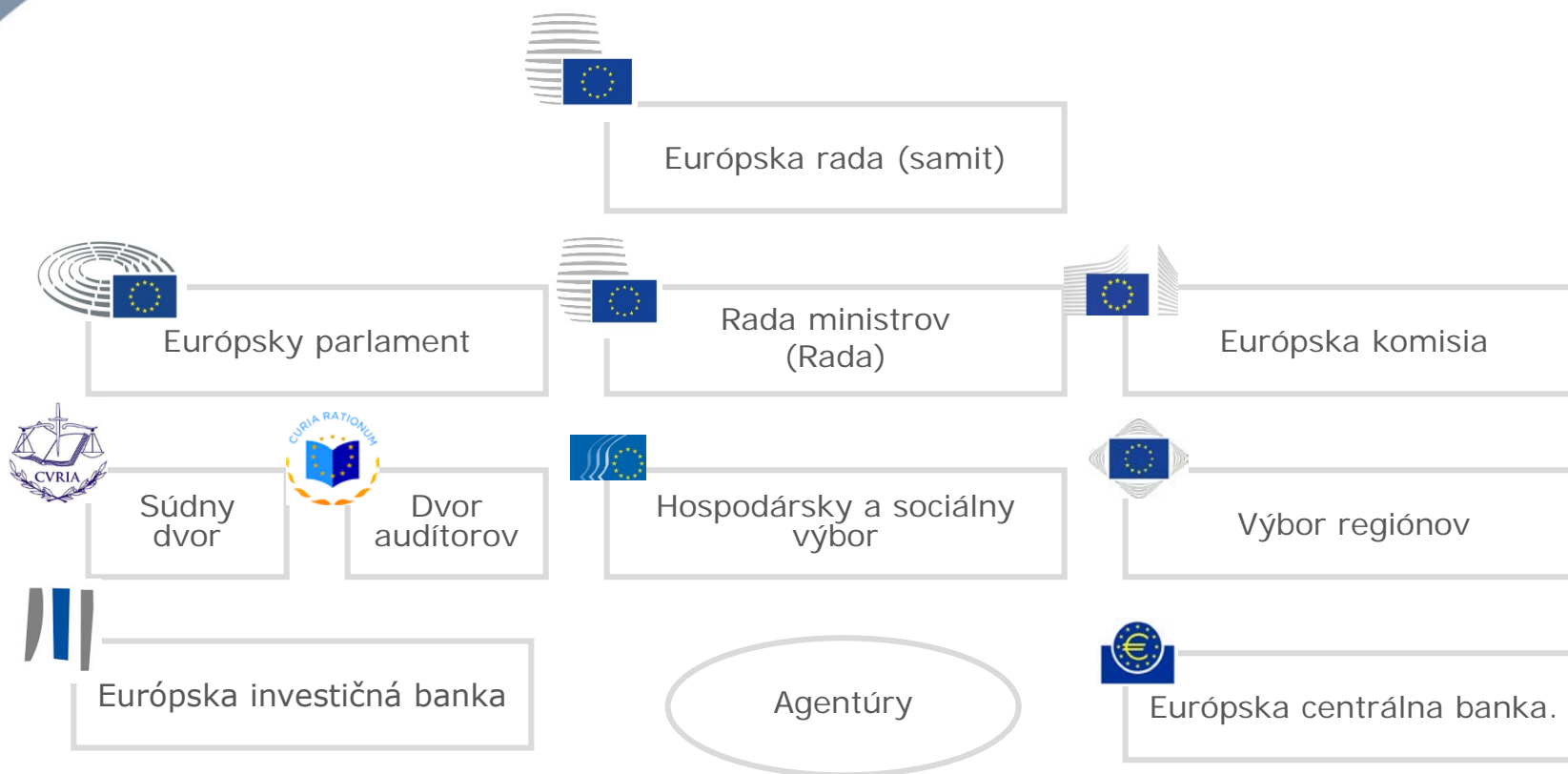
Charles Michel, predseda Európskej rady

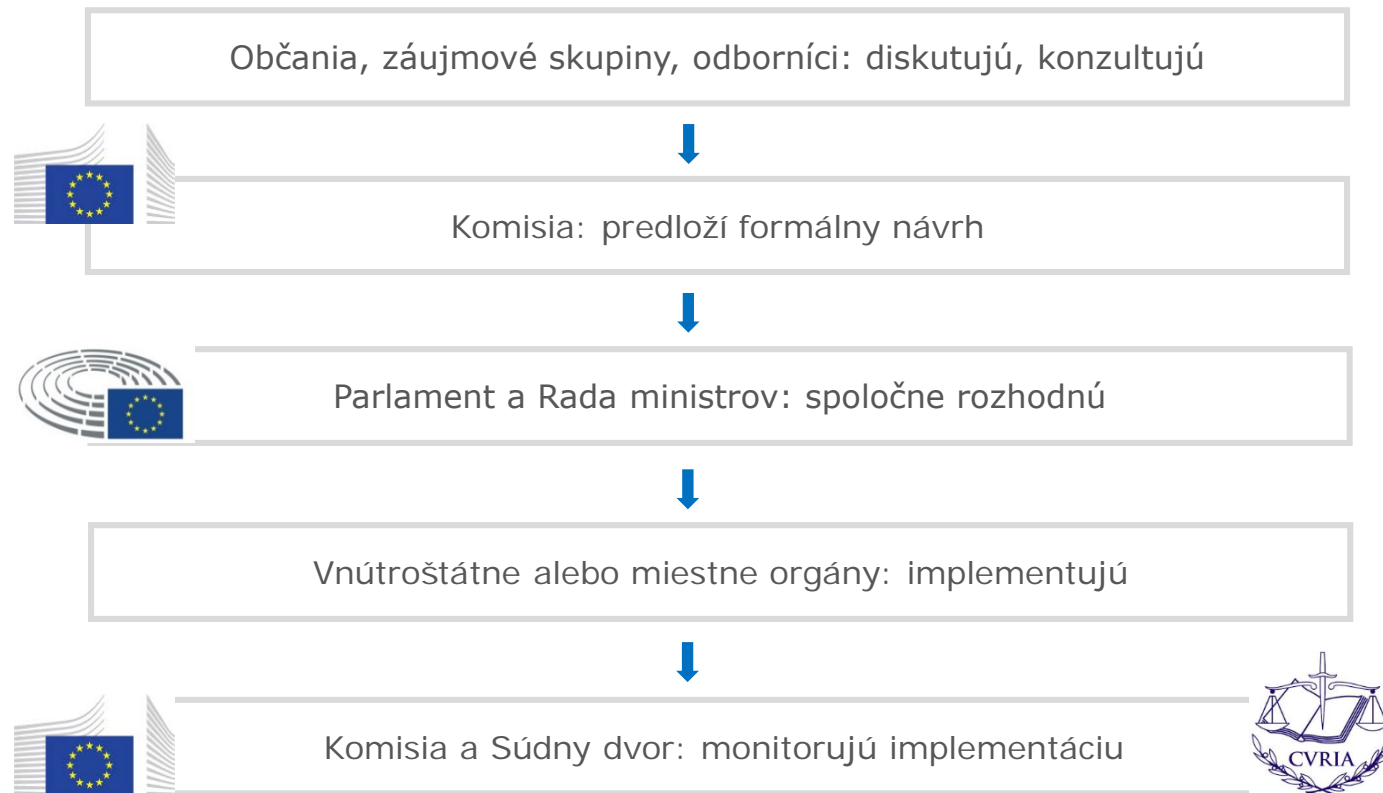

Európska komisia

– reprezentovanie spoločných záujmov

Ursula von der Leyenová,
predsedníčka Európskej komisie

- Jeden minister za každý členský štát EÚ
- Predsedníctvo: rotuje každých šesť mesiacov
- Spolu s Parlamentom rozhoduje o právnych predpisoch a rozpočte EÚ
- Zodpovedá za spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku

Väčšina rozhodnutí v Rade sa prijíma „**dvojitou väčšinou**“.

Rozhodnutie musí získať podporu najmenej:

- 55 % členských štátov
- členských štátov, ktoré predstavujú 65 % obyvateľstva EÚ.

Samit hlavných predstaviteľov štátov a vlád všetkých členských štátov EÚ

- Koná sa minimálne 4 krát ročne
- Určuje celkové smerovanie politík EÚ
- Predseda: Charles Michel

Josep Borrell

- Dvojitá úloha:
 - predsedá zasadnutiam Rady pre zahraničné veci
 - podpredseda Európskej komisie
- Riadi spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku
- Pôsobí ako vedúci Európskej služby pre vonkajšiu činnosť

27 komisárov, jeden z každej členskej krajiny EÚ

- Predkladá návrhy nových právnych predpisov
- Výkonný orgán
- Strážca zmlúv
- Zastupuje EÚ na medzinárodnej scéne

27 nezávislých sudcov, jeden z každej členskej krajiny EÚ

- Pravidlá o spôsobe výkladu právnych predpisov EÚ
- Zaručuje rovnaké dodržiavanie európskeho práva vo všetkých krajinách EÚ

Emily O'Reillyová
Európska ombudsmanka

- Preskúmava sťažnosti týkajúce sa zlej alebo nesprávnej správy vecí verejných v inštitúciách EÚ
- Napríklad: nespravodlivosť, diskriminácia, zneužitie právomoci, neodôvodnené omeškanie, neposkytnutie odpovede alebo nesprávne postupy
- Sťažnosť môže podať každý občan EÚ

27 nezávislých členov

- Kontroluje správne použitie finančných prostriedkov EÚ
- Môže vykonať audit fyzickej osoby alebo organizácie, ktorá narába s finančnými prostriedkami EÚ

Christine Lagardová
Predsedníčka ECB

- Zabezpečuje cenovú stabilitu
- Kontroluje peňažnú zásobu a rozhoduje o úrokových sadzbách
- Dohliada na bezpečnosť bánk
- Pracuje nezávisle od vlád

- Zastupuje odborové zväzy, zamestnávateľov, poľnohospodárov, spotrebiteľov atď.
- Poskytuje poradenstvo pri prijímaní nových právnych predpisov a politík EÚ
- Podporuje zapojenie občianskej spoločnosti do záležitostí EÚ

- Zastupuje mestá a regióny
- Poskytuje poradenstvo pri prijímaní nových právnych predpisov a politík EÚ
- Podporuje zapojenie miestnych samospráv do záležitostí EÚ

Máte otázky o EÚ? Obráťte sa na službu Europe Direct

- Telefonicky, emailom alebo cez webový chat
- Regionálne informačné centrá v celej EÚ

europa.eu/europedirect